

vanonderuit Krant

Twemaandelijks stadskrant mei - juni 2008 • jaargang 7 • n° 29

- voor een basisdemocratische én sociale aanpak
- redactie: Luc Van Espen, Stefaan Lanoo, Melinda De Vos, Emiel Van Krieken, Mark Maes
- vu. Mark Maes - Willem Herreynsstraat 29 - 2800 Mechelen • Afgiftekantoor 2860 St.Kat.Waver • P209002
- is je adres niet correct of is het veranderd, laat ons iets weten

De strijd van de mens tegen de macht is de strijd van het geheugen tegen de vergetelheid (Milan Kundera). Hopelijk bent u het Mechels Zwempaleis niet vergeten?

*“door reinheid kunnen armen en rijken, met de dezelfde schoonheid prijken”
“orde, reinheid en beleefdheid zijn een kroon voor elke leeftijd”*

Dat is wat in de achtergevel van het zieltogende *Mechelse Zwempaleis* al 100 jaar staat gebeiteld. Weliswaar in de taal van de burgerij gesteld, maar tegelijk een *sociale* boodschap. Er is vandaag echter meer aandacht voor *wat loftten aan het Keerdok voor uitzicht hebben*, dan voor het *volkspatrimonium* dat ons is overgeleverd... De herinnering aan de Mechelse arbeiders, die dankzij het bouwen van het Zwempaleis gelukkig niet voor *Arbeitseinsatz* naar Duitsland werden afgevoerd, is vervaagd. Vergeten is de mogelijkheid dat er in miserabele tijden door iedereen een *bad* kon worden genomen. Maar ja, nu zal iedereen wel een stortbad hebben zeker? Het beroert de ‘sociale’ partijen niet meer. Die houding leidt al lang tot verrechtsing. Ze zijn niet meer in staat een concreet, duurzaam antwoord te geven op de maatschappelijke ontwrichting. Er wordt nog enkel technisch-bureaucratisch gedacht, wat uitmondt in bvb. peanuts zoals een aalmoes kinder- of studiegeld meer. De instelling van een *basisinkomen* voor iedereen zou beter worden onderzocht. Ze zijn de mogelijkheden vergeten die ze voor vele mensen in het verleden mee hebben gecreëerd... Vergeten dat ‘samen-leving’ iets is onder mensen. Net als het opschrift ‘Stedelijke Badinrichting’, is de politieke aandacht voor verenigingen en gemeenschapsvoorzieningen bijna verdwenen...

Vanonderuit! kon niet beter doen dan een vraagteken aan te brengen om *vergetelheid* in *geheugen* om te zetten.

Het Zwempaleis straalt charme uit

Het heeft een*‘Interieur: zwemkom met één rechte en één afgeronde kant, arduinen boord met spuwbakjes, omlopend fries in faience en gekleurde wanden en de bodem, die het ritme van de dragende elementen in de constructie weergeven (197); smalle wand van de zwemhal met neoclassicistische, natuurstenen nis en zitbank, waarin een niet gesigneerd bronzen beeld van de Redder. De gangen l. en r. van de zwemhal, met Art Nouveau-deuren, bovenlichten met gekleurd glas in gesculpteerde neorenaissance-kaders, originele tegelvloeren in faience; enkele oorspronkelijke badcabines met geëmailleerde ligbaden bekleed met goudgele of groene granitoplaten.... enzovoort, enzovoort.’* (met dank aan P. De Greef).

Het Zwempaleis in de marge?

In alle ontwikkelingsvoorstellen (*‘Vlekkenplan’*) om de omgeving van *het Keerdok* te valoriseren met ‘hoogwaardig wonen en werken’, aansluitend op een nieuwe sport- en ontspanningssite, wordt *‘den ouden dok’* gemarginaliseerd. Tenminste zo vangt de wakkere burger de nieuwsberichten op...

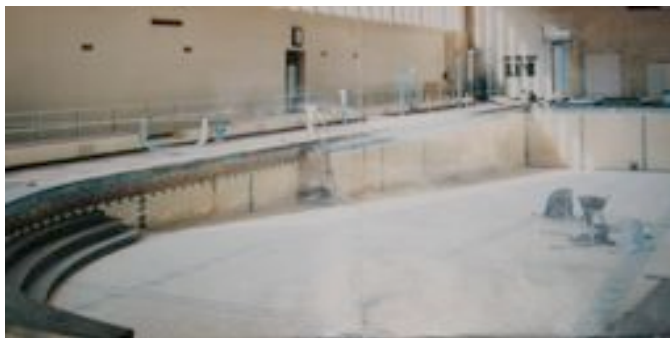
Bij een kijk over de stadsgrenzen weten we dat bvb. Gent haar Van Eyck-zwembad prachtig renoveerde. Daar weten ze om te gaan met het erfgoed in functie van de bevolking. Mechelen doet niks met haar historisch belangrijk Zwempaleis, maar droomt van een nieuw zwembad op het Sportpark De Nekker ... tegen 2012. Geen Mechelaar die de zin van een tweede of zelfs derde zwembad in twijfel trekt. Het belang van een Zwembad is hem/haar immers duidelijk.

Maar als dit gepland wordt tegen de nieuwe verkiezingsdatum? Het lijkt op een loze belofte, zoals in het 'dossier van de fuifzaal' dat uiteindelijk werd afgerond in het verkiezingsjaar 2006... We kunnen dus besluiten dat **gemeenschapsvoorzieningen** voor het Mechelse Stadsbestuur weinig belangrijk zijn, tenzij ze werkelijk *electoraal* iets opleveren.

De Mechelse basisdemocratische beweging *vanonderuit!*, die in 2003 de actiegroep 'Red het Zwempaleis' opzette, lijkt als enige bekommerd om de toekomst van dit (inder)haast vergeten *paradijs* aan het Rode Kruisplein. Ook de enkele vzw's en sportclubs die er nu *stilzwijgend* een locatie mogen betrekken zijn ongerust over de toekomst van hun huisvesting.

Vijf jaar lang werd gepleit voor de renovatie van dit historisch erfgoed, voor de zekerheid van huisvesting van de verenigingen en de clubs én voor het hergebruik van het zwembad als een noodzakelijk maatschappelijk goed, ook al is dit verlieslatend. Vele handtekeningen van Mechelaars ondersteunden de actie.

De verloederding van het Zwempaleis is wel degelijk door het (vorige) stadsbestuur ingezet, o.a. door toelating te geven het zwembad 'om te vormen' (afbreken van de scheidingsmuur in het bad) tot een toneel- en spektakelruimte. Waren de aanwezigheid van asbest en een instabiele badkuip hier drogredenen om het zwembad langzaam maar zeker aan de volkse aandacht te onttrekken? Hoewel sportschepen Anciaux in de lente van 2006 toch ook openbaar verklaarde: *"Het Stadsbestuur wenst de renovatie van het beschermde gebouw en wil er een modern zwembad in voorzien. We hebben ons ook in deze zin akkoord verklaard met de vragen van de werkgroep 'Red het Zwempaleis'. Maar het lijkt een zeer complex dossier, een zaak die niet voorzien was in de beleidsverklaring"*.

Goede redenen om het Zwempaleis in haar oorspronkelijke functie te behouden:

- uitstekende ligging (geen buurtoverlast), zowel voor permanente gebruikers (zwem – en duikclubs) als voor occasionele bezoekers (scholen, verenigingen)
- grote historische betekenis;
- renovatiepremie, want beschermd monument;
- prijskaartje voor renovatie en behoud van het zwembad leek o.i. voor de stad niet zo hoog: slechts 20 % (20 % provincie, 60 % Vlaams gewest);

- het stadsbestuur gaf in 2005 al opdracht voor een bouwhistorisch onderzoek, opmeting, technische screening, onderzoek stabiliteit zwemkuip, analyse vlarem-normen : is dat nu weggegooid geld?
- vele nevenactiviteiten mogelijk naast reeds aanwezige verenigingen (tafeltennisclub, vzw's..);
- voor gelijkaardige realisaties elders in Vlaanderen: voor Mechelen moet het dus ook realiseerbaar zijn.
- in een omgeving van straks 'goed wonen in de nabijheid van sport- en waterinfrastructuur met mogelijk zelfs een voetbalstadion', kan het Zwempaleis prachtig geïntegreerd worden.

Het Stadsbestuur lijkt doof voor deze vraag, maar niet voor de aangebrachte ideeën van projectontwikkelaars die heel andere plannen hebben met dit gebouw. We kunnen het Zwempaleis niét aan de grillen van bouwbaronnen overlaten, die er enkel op uit zijn om "de waterkant" voor kapitaalkrachten in te richten.

Het basisdemocratisch beginsel '**inspraak**' is er in deze helemaal niet, behalve wat verloren gesprekken met Schepenen die eindigen op het onderlijnen van *het grote gelijk*. Zo'n schijninspraak is er ook weer als het over een nieuw voetbalstadion gaat. Daar worden KV en Racing wellicht tot jaknikken gedwongen, en zullen ze in de toekomst hetzelfde terrein moeten delen. Verdeel en heers. Wég eigenheid van de Mechelse voetbalclubs, welkom aan de bouwbaronnen om de huidige voetbalvelden vol te bouwen ...

Mechelen moet weer op de sociale kaart

Op de brief met de gestelde eisen die *vanonderuit!* recent aan het Stadsbestuur schreef kwam slechts één zeer mager antwoord: *"Schepen Koen Anciaux laat u weten dat het College van Burgemeester en Schepenen nog geen beslissing genomen heeft i.v.m. de bestemming van 'den Oude Zwemdok' aan het Rode Kruisplein"*.

We hopen nu snel te vernemen hoe ons Stadsbestuur de bestemming van het Zwempaleis als een 'huis van verenigingen' ziet, en verder de mogelijkheden onderzoekt om dit 'huis van de Mechelaar' in zijn oorspronkelijke zwembadfunctie te herstellen.

Liever geen verkiezingsstunt nu, maar een beslissing waardoor Mechelen ook **sociaal opnieuw op de kaart** kan staan.

Hoezo vanonderuit?

Blijf ons volgen in deze en volgende *vanonderuitkranten* of op onze site www.vanonderuit.be.

Steunen (€ 5, of extrasteun: € 10) kan op rekeningnummer 737-0176864-76. Bedankt! Als je ons je (mail-)adres opgeeft (info@vanonderuit.be of 015/42 09 18), dan sturen we je automatisch de **vanonderuitkrant**.

Elders ervaren maar misschien ook mogelijk in

In Lyon probeerden we de openbare fietsdienst *Vélo'v*, een Tweeduizend (!) witte fietsen kunnen opgepikt verschillende plaatsen in de stad. Het 2005 maar was meteen een verkeer in de stad al met 33% voudig: de startprijs is steeds 1 euro, kredietkaart aan de automaat een telkens je een fietseling begint. Stop je fietsenstalling binnen het halfuur, dan is verder fietst betaal je weer 1 euro voor dan wordt je een democratische dag- of 'systeem' roept herinneringen op aan het Amsterdam (1970), dat echter ter ziele Lyon (en ook Brussel waar het plan natuurlijk een veel grotere perimeteer dan Mechelen. Toch zouden enkele van deze fietspunten aan de stadsrand een mooie aanvulling vormen voor wie het vertikt de stad met een gemotoriseerd knuffeldier in te rijden. Toeristen zouden dit erg waarderen, en de fietsen kunnen dan eveneens van en naar de deelgemeenten worden gebruikt. Misschien ziet het Stadsbestuur hier wat in?

Mechelen?

erg flexibel fietsenhuurnetwerk. en terug gedropt worden op 200 systeem bestaat nog maar sinds maart voltreffer. Één jaar later was het fiets-toegenomen. Het systeem is een- waarvoor je met een bank- of 'abonnementtje' neemt dat je *scant* met fietsen aan een andere je rit gratis geweest. Indien je het volgende uur. Fiets je langer weekprijs aangerekend. Het 'wittefietsenplan' uit de provotijd in ging omdat er nogal 'vrij' mee werd omgesprongen...

langzaam wordt ontwikkeld: zie www.cyclocity.be) heeft mooie aanvulling vormen voor wie het vertikt de stad met een gemotoriseerd knuffeldier in te rijden. Toeristen zouden dit erg waarderen, en de fietsen kunnen dan eveneens van en naar de deelgemeenten worden gebruikt. Misschien ziet het Stadsbestuur hier wat in?

De stad zittend be-leven

Langzaam aan begint het Stadsbestuur in te zien dat er meer zitmogelijkheden moeten zijn om de stad te *be-leven*.

Tot vandaag werd dit teveel gekoppeld aan de consumeergedachte (Grote Markt, IJzerenleen) zodat enkel het *terraszitten* aandacht kreeg. Daardoor is er op de Grote Markt ook niet echt een zitmogelijkheid waarvoor je niet moet betalen.

De Melaan laat een heel ander belevingsbeeld zien: door de lange zitelementen laat deze waterkant niet alleen voor toeristen maar ook voor de Mechelaar een aangename indruk na.

Zodra ook de stationsomgeving tegen 2018 zal zijn omgevormd, worden dezelfde elementen aan de Leuvense vaart verwacht. Er is m.a.w. nog veel te doen over 'zitten in de stad'. In een volgende *vanonderuitkrant* willen we, naast het belang van de 'groene vingers' in onze stad, hier ruim op ingaan.

Steekt Ivarem alweer de loftrumpet over Diftar?

Alles komt terug...

Ivarem, de intergemeentelijke vereniging voor duurzaam (?) afvalbeheer in de regio Mechelen, wil dat de hele regio Mechelen overschakelt op Diftar, het *gedifferentieerde tarief* voor afvalophaling. Het blijkt immers dat inwoners die betalen per aangeboden kilogram afval zowat een derde minder huisvuil produceren.

Alleszins staat het invoeren van een (bakken-) Diftarsysteem haaks op de - door de Gemeenteraad bekrachtigde - besluiten van de Werkgroep Diftar (waarin o.a leden meewerkten van het Actiecomité "de bak of de zak, laat ons de keuze"):

Één: verderzetten van het huidige beleid van sensibilisering,

Twee: als dat niet voldoende is, een aparte GFT-ophaling, en

Drie: als dat nog niet voldoende is, invoering van een afrekenstelsel per gewicht, maar dan via zakken, niet via bakken (behalve voor hen die daar expliciet om zouden vragen, nl. zo'n 3% van de bevolking, volgens onze enquête). Er wordt gefluisterd dat de ware reden voor de halsstarrigheid, waarmee IVAREM de bak wil

opsolferen aan de Mechelse burger, in de niet onaanzienlijke subsidie ligt die eraan vasthangt. En als ze het systeem niet uiterlijk in 2009 hebben ingevoerd, kunnen ze naar die subsidie fluiten. Wij vragen ons overigens af, verwijzend naar de kostprijberekeningen van de werkgroep Diftar van destijds, of Diftar mét subsidies wel goedkoper wordt dan zakkenophaling zonder subsidies...

Na lectuur van het artikel in *De Standaard*, rezen bij ons heel wat vragen:

• Hoe komt het dat in 33% van de Diftar-gemeenten een heropflakking van de afvalstroom wordt vastgesteld, amper 2 jaar na de invoering van het systeem?

• Hoe verklaren de heren Boeckx en Timmermans dat in stedelijke gebieden, zoals Mechelen en Lier, de afvalberg zowat 40% groter is dan in de landelijke gemeenten? Het niet-bestaan van Diftar in die steden opwerpen als argument, is foutief. Er zijn immers (landelijke) niet-Diftar-gemeenten, wiens afvalberg nauw aansluit bij die van de gerouemde *Diftar-ezen*.

• Waarom - in Godsnaam - vinden de heren Boeckx en Timmermans dat een afrekening per kilogram eerlijker is dan één per volume (=zak)? Als argument opwerpen dat men in een zak evengoed 5 kg kwijt kan als 20 kg, is eens te meer een fout antwoord. Ten eerste mag je in een zak maximaal 15 kg kwijt. Bovendien krijg je in een zak, als je die enkel vult met wat in een restvuilzak thuishoort (geen GFT, geen stenen, metalen, e.d.) hooguit 7 à 8 kg geperst. De consument die slechts 5 kg in z'n zak steekt, kiest er blijkbaar voor om extra te betalen voor het niet-hoeven samenpersen van zijn afval. Is dat oneerlijk? Volgens ons kan je de hoeveelheid restafval in stedelijke gebieden nooit significant doen dalen als je geen aparte GFT-ophaling organiseert. In de landelijke gemeenten kunnen de meeste mensen dat GFT kwijt in eigen tuin of compostvat. Dit werd recentelijk bevestigd in een artikel in *Test Aankoop* (april 2008) waarin o.a. bevestigd wordt dat 40% van het huishoudelijk afval bestaat uit organisch materiaal. Het niet organiseren van aparte GFT-ophaling enerzijds, en het toch invoeren van een tarifiëringssysteem per kilogram anderzijds, getuigt o.i.

zelfs van kwaad opzet door IVAREM. Immers, uit ervaring weten wij dat GFT zowat 50% uitmaakt van het aantal kilo's (niet van het aantal liter) restafval. Vele stadsbewoners kunnen echter niet anders dan die 50% mee te geven met het restvuil. IVAREM, van zijn kant, gaat dat GFT in z'n fameuze scheiden-en-vergisteninstallatie in Geel, laten vergisten en uitdrogen. Zodoende blijft er van dat GFT zo goed als niks over.

De kostprijs voor verdere verwerking van dit GFT-overschot (oorspronkelijk 50% van de totale berg) wordt voor IVAREM dus herleid tot zo goed als niks. Dat terwijl ze voor die 50% wel de volle pot aanrekenen aan de burger. Makkelijk geldgewin, die scheiden-en-vergisten-truc, als je 't mij vraagt... Dit is volgens ons het enige correcte antwoord op de vraag waarom ze per se willen afrekenen per kilo, en niet per volume-eenheid. En de reden waarom ze dat met die vermaledijde bakken willen doen, en niet met identificeerbare zakken, hadden we hoger al aangegeven. En zo wordt Diftar telkens weer

als een boemerang in het gezicht van de Mechelaar geslingerd... tenzij hij/zij hem tijdig opvangt en terugkaatst naar IVAREM en het stadsbestuur!

De Mechelse Speakers' Corner: het woord weer openbaar! Zeg ook eens ùw gedacht.

De publieke ruimte is van ons allemaal en het publieke debat heel belangrijk. Dat was de boodschap toen *vanonderuit!* in januari 2007 de *speakers' corner* opzette.

Sindsdien passeerden vele sprekers, die van op de bierbak allerlei aansneden. Niet in het minst was er de roep naar een betere politiek. Af en toe bleven voorbijgangers even luisteren, en hielden zich niet in om ook hun wederwoord te doen klinken.

De *Speakers' Corner Mechelen* - als een herwaardering van het woord en de vrije meningsuiting - gaat altijd de **laatste zaterdag** van de maand door, om **5 voor 12** op de Grote Markt ter hoogte van Opsinjoor.

Uitgelicht

- "Algemeen wordt aangenomen dat privéparkeerfirma's foutparkeerders mogen beboeten en voor de rechtbank slepen. Maar niets is minder waar, want de grondwet bepaalt dat het recht op privacy gerespecteerd moet worden, tenzij de wet er anders over beslist. Dat is niet het geval voor parkeerretributies. De gemeenten beseffen dat de huidige regeling onwettig is maar rekenen erop dat er niet te veel mensen zullen procederen." (VUB-professor fiscaal recht Michel Maus)
- Migratieminister Annemie Turtelboom (Open Vld) heeft nu ook haar 70-punten-inburgeringssysteem voorgesteld. Een vaste job levert voor haar 40 punten op, wat gemakkelijk verdiend lijkt. Eén probleem: voor zo'n score gelden alleen 'witte' jobs, zwartwerk niet. Dat maakt het voor *sans-papiers* wel knap lastig vermits zij automatisch in het zwarte circuit terechtkomen...
- Gezondheid is een basisrecht. Europa moet inzien dat het waarborgen van sociale zekerheid over heel de wereld in ons eigen voordeel is. "Als we onze sociale zekerheid willen beschermen, moeten we haar verspreiden." (Abraham de Swaan)
- "Ik verwacht dat het management en van de aandeelhouders dat ze trachten te begrijpen wat bij de werknemers leeft. Ik betreur dat in de politiek van de voorbije tien maanden dat inlevingsvermogen ver zoek is. De eigen carrière primeert op het algemeen belang. De vraag om regionalisering van het werkgelegenheidsbeleid kan ik vergelijken met 'het zwarte gat dat steeds meer materie opslopt'." (uit: 'De solidaire samenleving. Over de rol van sterke vakbonden' – Luc Cortebeek)
- "Politiek is er op jouw domein voor zorgen dat zoveel mogelijk mensen zo goed mogelijk kunnen samenleven. Het is fout om wetten, regels als absoluut te beschouwen. We leggen heel vaak regels op van boven af, zonder dat ze gedragen worden door de basis. Dat werkt niet. Ook op het lokale vlak heb ik dat ervaren. Mensen willen een project zien waarin ze ook hun eigen belang terugvinden. Mensen moeten kunnen meegaan in je denkproces. Ik geloof sterk in participatieve democratie." (Hilde Crevits, vlaams minister van openbare werken, energie, milieu en natuur)